

LA BARRETINA

SETMANARI POPULAR HUMORÍSTICH Y LITERARI

Deslligat de tot partit polítich

SORTIRÁ CADA DIUMENGE

ENCÁRRECHS Y CORRESPONDENCIA.—MOLAS, 24, ENTR.º, 1.ª

Número solt **5** céntims
Atrassats **10** céntims

SUSCRIPCIÓ: Un any 3 pessetas.—Mitj any 1'50
Los suscriptors del interior, rebrán lo folleti encuadernat

DATO de la setmana

.....!

ULTIM FOLLETÍ DE **UN NIU DE RAHONS**
TERCER FOLLETÍ DE **CABORIAS**

LA SETMANA

Aquesta setmana s' ha fet rotllo, una setmana d' upa.

S' empenyá en visitarnos el *non plus ultra* dels homes llestos, la flor y nata del ministeri católich que desde Madrit tant paternalment nos dirigeix, el sapientíssim, jove y eruditíssim Dato, que diu *La Epoca*. Prou li deyan els diaris que la Magdalena no está para tafetanes, y que Catalunya era avuy la Magdalena aqueixa; prou li deyan que, avuy per avuy, las pedras volan solas y 'ls garrots s' alsan tot sols y l' aire se forma dels pulmons expontáneament y surt per la boca en forma de xiulets ensordeixedors; prou li deyan pro vaigi á dilshi res á gent tant encopetada! Y ara! Els de Madrit no necessitan de concells.

Y en Dato vingué tot somrient, ab el somris estupit de la cuca que 's tira de cap á la flama del quinqué, creyent trovarhi un cel de delicias ignoradas. Posarém la crónica crua, sense *cap* comentari.

Escena 1.ª Arriva á Sans. En Milá y Pí ¿saben? li dona las gracias de la gran Creu que li concedí dos días avants per R. O. Sis cents obrers ofereixen al Sr. Dato una xiulada de mil dimonis, que continuan distintas comissions d' obrers apostats pel carrer d' Aragó y demés *trecho* de vía.

Escena 2.ª Arriva á la Estac ó. En Planas y Casals y un centená d' aco-lits el saludan. Sis mil personas celebran al Sr. Ministre ab .. la xiulada *hache*. Un catalanista garroteija el coche del ministre. Nou cents policias y guardias civils atropellan á vellas y nens, á tots... menos als que xiulan encare.

Escena 3.ª Dato y Silvela conferencian telefónicament: «*Llegada afectuosa y expresiva*». Y tant expresiva, Sr. Ministre. Y tant afectuosa, Sr. Excel-lentíssim! Será alló: de tant que m' estiman m' abonyegan. Repetimho: «*Llegada afectuosa y expresiva*».

Escena 4.ª Visita al Hospital, sense previ anunci al públich. El cotxe á escape. Al sortir crida 'l públich: ¡Visca 'l Bisbe de Barcelona! Y es posa á una paret un lletrero que diu: «Afora 'ls forasters'»

Escena 5.ª Al Liceu: Entren Tinepe y Dato. Fuera! xiulets, crits, jara-na. Garrotada seca á tothom. Surten del teatro, tres quartos del mateix.

Escena 6.ª A Montserrat. Acompanyan al ministre y li fan moltas reve-rencias, entre altres, el diputat Pelfort, carlí. En Passarell, republicá, ja las hi havia fet á Barcelona. El ministre oheix Missa molt devot. Diu *Las Noti-cias*: «El Sr. Dato es el abogado de los judíos; de los Bauer y Rotchild». Prou.

Escena 7.ª Diu el ministre: «Hermosa es Cataluña, y rica é industriosa. Visitaré á Sabadell, Vich, Tarrasa, Ripoll, Gerona, Manlleu y otros centros industriales». El tiempo dirá, Sr. Dato, li haguera dit jo.

Escena 8.ª Jochs Florals. Surten. Dos mil manifestants xiulan y cridan. Garrotadas, sustos, desmais y presos. Aquets els van deixá aná per forsa. S' anava á matar á un policia, si un capellá no 'l lliura.

Escena 9.ª Arribada á Manresa. Xiulada extrafenomenal. Crits de *pillos*, *lladres*. El conde de Sant Simon increpa als manifestants. *Comprimirse*, compte amich. Qui no vulga pols... El diputat catalanista Sr. Soler felicita al ministre. L' alcalde nocedalí, Sr. March, brinda per D.ª Cristina.

Escena 10. Tiros y pedradas á la Universitat. Set cents estudiants for-man una barricada ab pedras fenomenals 50 Civils de Caballs las emprenen

contra d'ells. Tres catedratichs ferits, 60 estudiants *idem*; 2 civils sense nas; un caball coix. Caballs y *guris* per las aulas. Y encare dihuen que no 'ns il-lustrém. Si fins van á classe gossos, micos, Odon's de Buen y caballs...

Escena 11. A Tarrasa. Tres dotzenas de xiuladas horribles. Els guardias prenen á 2 trevalladors; el poble els fa deixá aná insultant als guardias. Gran tech ab música... de pitos. Dos concejals s'amagan al n.º 100. Contra gustos no h'ay disputas. El ministre no te cor de sortir. Ho fa per una porta secreta. Grans pedradas; el comte de Sant Simón, al pujar al *idem* se gira un peu. Una dona tira pel cap del corresponsal de *La Epoca* una... olla. Una *idem* resulta llavors el carrer: crits, xiscles, ministres que fugen, etc, etc.

Escena 12. Silvela als periodistas de Madrit: «El Sr. Dato ha tenido en Barcelona una acogida afectuosíssima» Sr. Comte, el del peu girat, Sr. de la *Epoca*, el de la olla, Sr. Marqués de Portago, el de las pedradas secas, vos deu fer molta gracia lo que diu en Silvela; molta gracia...

Escena 13. Funció al Romea. Ordres del Governador de deixar fer lo que 's vulga. Aixís se fa. Viscas y moris y *Segadors* y la policia en una *expresiva reserva*.

Escena 14. Dato arriba á la Capitanía. Se 'n va desseguida de Catalunya. Diguen lo que vulguen, pro hi ha arguments que convencen al més tossut y refractari. En Dato se 'n va...

Escena 15. Jo, tot repasant paraulas d'en Dato: «*Llegada afectuosa y expresiva... Visitaré á Sabadell, Vich, Tarrasa, Manresa, Gerona y Manlleu y...*»

Adeu... profeta y... valiente!

MONTBAR.

CRONICA HUMORISTICA

DIÁLECH

—Passihobé, Donya Escolástica

—Ay Enriqueta, es vosté?

—Si senyora. ¿Com está?

—Anem passant com podem; y vosté?

—No se com dirli: estem bastant malament.

A mi aquet diable d'histerich; en Pere 'l tinch *coix d' un peu* y 'l xicot que te 'l *rosari* tot dolorit ..

—Y de que?

—Molt sencill, d'una tunyina que l'hi van dar.

—Ja comprench serán cosas de canalla.

—No senyora 'l meu es quiet més com passan unas cosas

que ni 'l diable las enten.

—Tant mateix 'm posa ab ansia.

—Donchs miri l'hi esplicaré.

Figuris que lo diumenge vaig enviar á 'n Jaumet per cert recado á la plassa de Palacio. Ell tot content va aná á cumplí 'l meu encarrech

més quant prop d'allí va ser

se sent una garrotada

tres pams sota del clatell.

Ell se gira y ¡paf! un altre;

va per cridá y ¡paf! bolet;

va per corre y me l'amarran

y lligat com delincuent

van durlo al carrer d'Amalia

sense gens de miraments.

Sort qu'aviat van deixarlo

ó sinó l'hi dich de cert.

vaig á trobá á n' en *Paladas*
ó á n' aquell qu' es diu *Pillet*
y l' esgarrapo de rabia...
—Si qu' es un cas ben beneit.
—Més jo entench que va trobarse
quant sortían tots aquells
d' allí Llotja de *jugar*...
—Dels Jochs Florals.

—Així ho crech.

Que m' hi diu donya Escolástica
gent que son de lluhiment
se dediquin á jugar.

—Be; pró son pochs ignocents.

—Si, si vaya una ignocencia;
prou se va veure cla y net
que van moure aquet barullo
per la cosa dels diners;
y cregui tot se maleija
tot es corcat y dolent.

¿Hont s' es vist á Barcelona
jugar com fins are han fet?
Per xo las sotas de basto...

—Com vol dir?..

—Que no 'm compren?

—No senyora.

—'Ls polisons
vestits de *presona*.

—Entench.

—Van esperar que sortisin
y aquell vull y aquet també
van donar tals garrotadas
que be ho sap prou en Jaumet
que te tot l' os del rosari
l' hi asseguro, fet mal bé.
Ja m' ho diu sempre 'l meu home.
Mentres mani aquet govern
tenint en *Sibella* al frente
no farem may res ben fet;
en fi senyora Escolástica
aquet temps es un mal temps.
—Y l' arreglo es molt difícil.
—Deu ens ajud si 'l veyem.
—En fin hasta un' altre día
y que tot s' acabi be.

BOCA CECA..

De bremas

A NA PEPETA MOLIST D' ABRIL

¿Ve hi deurás vení un jorn
de bon matí á la vinya?..
Veurías nostres bracers
lo gros samal omplintne
de brema coló d' or
¿negre, atapahida,
l' un grá sobre altre grá
esperant la calcignen
cantant, humils feyners
que ab los peus la dominan
fins á ferne raijar
la dolsa malvasía,
lo nectar sens falseig
la millor medecina.
Vinahi sisquera un cop
bona companya mia,
un cop tant sols, perque
pugan tas propias ninas

gosarse ab lo tresbals
d' una bona cullita.
¡Quin bó que dona amor,
com me plau eixa vida!
Com gosa lo meu cor
quant veu que ha d' ajupirse
lo cep, al pes del fruyt
com canya blincadissa.
¡Quin bó que dona amor!
Quant més no me 'n daría
si un cop no mes, un cop
per completar ma ditxa
vinguessis á gosar
de tant hermosa vista,
y fos de *picapoll*
garnatxa ó *malvasía*
te 'n pogués fe un present
com á única regina...
¡Quant jo dich que vindrás
un jorn ab mí á la vinya!

JOSEPH ABRIL VIRGILI.

A LA VORA DEL FOCH

Un pagés arribá de fora y passá á visitar á un comerciant conegut al seu despaig y després d'algún rato d'enrahonar lo senyor digué al pagés:

—Mireu, Tóful, ara diré á la dona que anirém á dinar los dos.

Al veurer lo pagés que 'l senyor enrahonaba per teléfono, cosa qu' ell may había vist, li digué:

—D. Ricardo, ¿y per aquí parla ab la seva dona? Ay tafoy qu' es estrany!

—Y que se sent clar. Ja veureu, veniu á escoltar lo que contesta la Tuyas.

Fa posar l' aparato á la orella del pagés y després li pregunta:

—¿Que tal, ho haveu sentit?

—Sí.

—Que ha dit.

—He sentit que deya: «Quina necessitat tenías de convidar á n' aquest fart»

Y PELAS.

La mort de l' Ávia

(IGNOCENCIA)

Era molt petit, petit,
quan se 'm morí ia meva ávia...
jo la mirava ab esglay
amortallada en sa cambra.
No comprenía 'ls sanglots
ni 'l plor que 'ls ulls anegava,
ni les pregaries qu' al Cel
tots los presents endreçaven.
Sols se fixaven mos ulls
en 'quell rostre fret com márbre,
en los ciris y en lo Crist
qu' en lo capsal s' ovirava.
Jo sentía dir ¡s' ha mort!
sense entendre' aytals paraules,
ho sentía dí ab tristor
y per saberho frisava.

—¿Qué vol dir, mare, morir?

—Vol dí' eixa vida deixarne,
per de la gloria gaudir
si, essentne bó, l' has guanyada.

—¡Ay, mare! Aixís també jo
ab l' ávia anarmen vull ara,
com ella jo 'm vull morir
per volá al Cel com los ángels.
Jo també 'm vull posar, donchs,
junt á n' ella, dins la caixa,
qu' així hi volarém tots dos

y aixís junts podrém gosarne.
La mare no 'm respongué
y després del front besarme,
apesarat me deixá
ensempe que de dol plorava.

Quan vaig veurer dintre poch
que n' encobrían la caixa,
mon tendre cor se glassá
y los ulls m' erpurnejaren.
Vegí com lluny, lluny de mí
se n' enduyen lo cadávre...
Vaig exclatá ab un gran plor
que fins les pedres trencava,
y aixecant mos ulls al Cel
vaig ab penuria exclamarne:
—¡Ávia meva, vull venir,
vull al Cel pujarmen ara!..
Y, en mitj del silenci aquell,
pareixía 'm que 'm cridava
ab dolç parlar:—¡Fillet meu,
si ets bo, al Cel podrás purjarte'n...
Com per un ressort tocat,
sent conçol aytals paraules,
vareig aixugarm' el plor
que tot mon rostre amarava ..
.....
y sentía ab play brandar,
tocant á morts, les campanes.

J. DURÓ Y GILI.

Carta de... la Cort

II

Vaig rebre la seva carta
 Senyor Boca-ceca y crech
 que l' he llegida mil voltas
 si no l' he llegida mes.
 Tant admirat vaig quedarme
 de lo que 'm diu que ¡fill meu!
 si no fos vosté qu' ho deya
 creuria allò dels.....neulés.
 ¿Tant malaita está la Espanya
 que no trovem goig cumplert
 en cap puesto y 'ns empaytan
 trepitjant á tort y á dret
 lo qu' al meu poble ne deyan
 nostras rigurosas lleys?
 Si qu' estem frescos ¡macatxo!
 La Tecla prou pensa bé:
 Mira noy feste ministre
 veurás com la ballarem.
 Lo qu' es aquí ¡Sant Antoni!
 No 's viure ¡Aixó es un infern!
 D' impostos fugir volía
 y ab impostos moriré.
 No sé 'l Senyor Villaverde
 com aquestas cosas pren,
 ni se aquest home com pensa
 porque fassi tals aumentos.
 L' altre día va marxarne
 d' aquí ab la pompa d' un rey
 cert subjecte *que á la cuenta*
 cap á Barcelona ve.
 Serveixis dar-me algun *dato*
 respecte al Senyor aquest,
 puig segons rumors que corren
 y en los diaris se llegeix
 l' obsequiarán de tal modo
 qu' ell quedarà molt content.
 La Tecla, ¡pobre Tecleta!
 s' anyora molt, s' afluqueix,
 pert la gana y á tot' hora
 no mes lliensa que gemechs.
 Pensa ab los camps, ab las vinyas,
 ab las remadas de bens.
 ab los tossinos y...en fí
 cadascú s' estima 'ls seus.
 Prou no paro jo de dirli:

¡no ploris! ja hi anirem!
 Ara 'l Senyor Boca ceca
 nos donará algun consell,
 Li he dit alló del Sahara,
 lo dels tigres, de las serps,
 qu' anirem vestits de ferro,
 pro l' aygua clara no 'n trech.
 Tan amiga de las bestias
 ab aquestas no hi vol res,
 Vaig presentarme á l' *Herald*
 per parlar de l' *interview*
 que segons diu va tenir
 ab l' *Otero* fá poch temps.
 ¿Y sap que van contestarme?
 que...*daixonsas*, ja m' entent.
 Van dir-me qu' era mol guapa
 la vaig veure y vaja ¡psé!
 m' agrada molt mes la Tecla
 que de guapa no 'n te gens.
 ¿Sap que deyan qu' era *vella*?
 Donchs es molt jove; ¡Ja ho crech!
 Ni una arruga té á la cara
 com tampoch blanchs els cabel s.
 No se perque aixó han de dirli
 quant veyentla 's desmenteix.
 La prensa no sab *que garla*,
 necessita sens remey
purgarse ab tanta manera
 si es que desitja fer net,
 ó un garrot d' aquells que portan
 las *tribus* de Don... ¡callem!
 Penso dirli certa cosa
 si som vius l' altre correu
 que si 'm surt tal com me penso
 ha d' agradarli en estrem.
 Prou per vuy perque eix assumpto
 que tinch entre mans m' urgeix
 y sentiría moltíssim
 fer tart tenint tan de temps.
 Mil espresions de la dona
 m' ha encarregat per vosté
 y donantli de tot gracias
 Pau Llardons se despedeix.

Per la còpia

PAU ROSÉS

Madrid 10 Maig 1900

DE TOT ARREU

Preguem á tots nostros suscriptors de fora se servescan afectar lo pago del primer semestre. Poden ferho en sellos de correo de 15 céntims ó de recibo de 10.

— Per atendre lo prech d' alguns corresponsals tením lo gust d' anunciar que desde la

setmana pròxima LA BARRETINA sortirà, ajudant Deu, lo dissapte en lloch del diumenge com havia fet fins are.

— Ab sentiment havem sabut que han deixat de publicarse nostres confreres «Lo Mestre Titas» y «La Rosa Blanca» de Barcelona.

— Avuy á las vuyt y mitja del vespre tindrà lloch als Lluisos de S. Pau una funció teatral dedicada al soci fundador de dita Associació y amich nostre Pere Roca, representantse «Lo puntal de la casa» y «Una equivocació.»

— A la mateixa hora tindrà lloch en lo Centro Moral Instructiu de Gracia, la representació del drama «Lo fratricida» y la pessa «Parells y sanás.»

— La vetllada que la Congregació de la Inmaculada del Col·legit dels Germans de las Escuelas Cristianas, celebrá lo diumenge, es vegé molt concorregudas, la que va resultar brillantíssima y aplaudits tots, per la numerosa concurrencia que hi assistí.

DE FORA

Lo diumenge passat en lo teatro de la Joventut Católica de Vich se posá en escena lo patriótic drama en un acte y en vers «Catalunya», y la divertida sarsuela «Los Bandolers» essent las dos sumament aplaudidas.

Lo variat y escullit del programa feu que 's vegés dit centre plé de socis y familias dels mateixos.

— La secció dramática de la Joventut Católica de Vilafranca del Panadés, celebrá lo diumenge passat son benefici ab la representació de la obra, publicada en nostre periódich, «L' home del sach», y la sarsuela «L' allojat», y l' estreno de «El día de nadal» lletra de un jove soci y música de D. Antón Bargulló, essent molt aplaudits los joves Colomer, Daroca, Carbonell, Llover, Grases, Cuscó, Tomás, Berch y Camps. La concurrencia nombrosa y escullida.

— La Junta Directiva del Centro Católic de St. Vicens dels Horts, ha emprés unas reformas de local tant radicals que tirán á terra lo construhit está construhint de nou una sala d' espectacles que satisfará als més exigens puig hi havia moltes queixas perque materialment no s' hi cabia á cada representació degut al gran augment de socis d' un quant temps ensá.

Lo día 17 d' Abril passat se va comensar á tirá á terra 'l local vell y 'l 26 del mateix se va posar la primera pedra de la sala nova assistint al acte lo senyor Conciliari Rvnt. don Rosendo Sabat; Rvnt. D. Joan Albareda, Rvnt. D. Joseph Trias, Junta Directiva, Junta del Teatre y alguns socis.

Lo teatre tindrà 6 metros d' amplada per 7 de fondo; la sala 14 de llargada per 10 de amplada construhintshi un parell de galerías y palcos.

Per la festa del Sagrat Cor de Jesús, patró del Centre hi ha intenció d' estrenar 'l local; fentse una grandiosa festa.

S' ha posat en estudi la darrera producció de Pau Modolell «Primers Batichs», drama de costums catalanas en tres actes y en vers per estrenarlo aquest istiu.

— Lo diumenge passat en lo teatre del Círcol Católic de Vilanova y Geltrú, se representá lo drama «L' avaro», essent ben interpretat per part de 'ls principals aficionats de la secció, segons deyan los programas.

Després se representá la divertida pessa «L' home del Sach», de nostre folletí, en que 'l públich 's divertí de debó.

— En lo Centre Católic de Obrers de Taradell, en commemoració del Patrocini de Sant Joseph, se posá en escena lo drama en tres actes y en vers del Sr. Albanell «Los Trabucaires» essent molt aplaudits per la numerosa y escullida concurrencia, finalisant la funció ab la tan humorística pessa del Sr. Albanell «L' home del sach» que tingué verdaderament una execusió felís.

PASA TEMPS

★

XARADA

En Quico va di' á sa filla,
la *total*, ans de casars':
—*Hú dos-tres*. avans de ferho,
si á tú 't convé aqueix estat.
Ella va dirli, *dos-prima*,
ho tinch ben considerat.
Més... ja casada, ne trova
á desdir los mal de caps,
molts cops *dos* no trova á taula,
y aytal desgracia mirant
fins la gent tem qu' algún día,
dos-ters-versa al hospital...
Y la pobre tot, renega
del jorn que pensá casars'.

Corre-Cuyta.

FRUITAS Y FRUITS

- ¿Quina es la fruita menos cristiana?
- La mora.
- ¿Y la que s' agafa sense necessitat d' enfi-
larse?
- La pinya.
- ¡Y la que surt sense haberla de plantar!
- La seba.
- ¿Y lo fruyt que deixa sense paraula?
- Lo pabrot.
- ¿Y la que fa mal sense menjarla?
- Lo bolet.
- ¿Y lo més castellá?
- La ave-llana.

Gat-vell.

★

La solucio en el número próxim.

SOLUCIÓ AL NÚMERO 12

Xarada. — *Diadema.*

SERVEYS DE LA
COMPANYIA TRASATLANTICA
DE BARCELONA

Duas expedicions mensuals á Cuba y Méxich, una del Nort y altra del Medi-
terrani.

Una expedició mensual á Centre América.

Una expedició mensual á Rio de la Plata.

Una expedició mensual al Brasil arribant fins al Pacífich.

Tretze expedicions anyals á Filipinas.

Una expedició mensual á Canarias.

Sis expedicions anyals á Fernando Poó.

156 expedicions anyals entre Cádiz y Tanger arribant fins á Algeciras y Gi-
braltar.

Las fetxas y escalas s' anunciarán oportunament.

Pera més informes, acudeixis als Agents de la Companyia

LLOMBART GERMANS

Fábrica de llibres Comercials, Mostruaris, Facturas y demás treballs del ram. Secció espe-
cial per la encuadernació de Missals y llibres monumentals de Cant-Plá.

Casa oberta en lo any 1871.—FORN DE LA FONDA, 4. travessia del carrer Tarrós

Per mes comoditat dels nostres clients 'ls models dels llibres 's prenen á domicili

Francisco Badia, impresor Doctor Dou, 14.—Barcelona